

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-00034/2022-03

Датум: 14.07.2022. год.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 135/04, 36/09), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/20) као и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), поступајући по захтеву носиоца пројекта „ЕНЕРГЕТИКА“ Д.О.О., Првослава Раковића 4а, 34 000 Крагујевац, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине, по решењу о овлашћењу број: 021-01-13/1/21-09 од 22.07.2021. године, доноси:

РЕШЕЊЕ

1. **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта: Реконструкција котларнице "Застава", на КП 7405/12 КО Крагујевац 1 и реконструкција дела вреловода од термоцентралне ТЦ-1 до термоцентралне ТЦ-2, на КП 7405/12; 7405/179; 7405/36; 7405/108, 7405/107, 7405/106, 7405/16, 7405/140, 7405/2 и 7405/11, све на КО Крагујевац 1, носиоца пројекта „ЕНЕРГЕТИКА“ Д.О.О., Првослава Раковића 4а, 34 000 Крагујевац
2. Налаже се носиоцу пројекта да, при изградњи и раду предметног пројекта, у свему испоштује мере заштите животне средине предвиђене у предметној Студији (поглавља 8 Студије) и програм праћења утицаја на животну средину (поглавље 9 Студије).
3. Налаже се носиоцу пројекта да, при изградњи и раду предметног пројекта, у свему испоштује услове и сагласности других надлежних органа и организација прибављених у складу са посебним законом.
4. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог решења. Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину.
5. О трошковима поступка биће одлучено посебним решењем

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта, поднео је Министарству заштите животне средине, захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта: Реконструкција котларнице "Застава", на КП 7405/12 КО Крагујевац 1 и реконструкција дела вреловода од термоцентралне ТЦ-1 до термоцентралне ТЦ-2, на КП 7405/12; 7405/179; 7405/36; 7405/108, 7405/107, 7405/106, 7405/16, 7405/140, 7405/2 и 7405/11, све на КО Крагујевац 1.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – Обавештење је објављено у дневном листу „Курир“ дана 27. 01. 2022. године, као и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>.

Презентација и јавна расправа предметне Студије је одржана 22.02.2022. године у просторијама Градске управе Крагујевца.

У току трајања јавног увида није било достављених мишљења заинтересованих органа, организација и јавности у писаном облику.

У складу са чланом 22. Закона о процени утицаја на животну средину образована је Техничка комисија Решењем број: 353-02-00034/2022-03 од 18.01.2022. године. Чланови Техничке комисије су извршили детаљан преглед Студије и пратеће документације. На састанку који је одржан 09.03.2022. године, закључено је да предметна Студија није у потпуности урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину, те да постоје одређени недостаци. Дописом овог органа од 10.03.2022. године, носиоцу пројекта су достављене примедбе/коментари и наложена је измена и допуна предметне Студије. На примедбе/коментаре су одговорили следеће:

1. На примедбу да у поглављу 3.4, недостају основни подаци о прорачуну сагоревања, тј. о продуктима сагоревања, проток димних гасова, карактеристике димних гасова, начин израчунавања концентрација загађујућих компонената, емисије и сл. Одговорено је да је Поглавље 3.4. - Приказ врсте и количине очекиваних отпадних материја и емисија које су резултат редовног рада, допуњено продуктима сагоревања протоком димних гасова и прорачуном емисије загађујућих материја, у складу са примедбом. Оригинални прорачуни су дати у прилогу измењене и допуњене студије (ПРИЛОГ 1).
2. На примедбу да у поглављу 3.4., није јасно како је одређена висина димњака, поготово што у поглављу 2 нема података о мапи струјања ваздуха у дужем временском периоду и сл., што је неопходно за прорачун или моделирање емисија и оцену висине димњака. Одговорено је да је у поглављу 2.5. - Приказ климатских карактеристика са одговарајућим метеоролошким показатељима обухвата усредњени период осматрања од 1991 – 2019. година. Висина димњака је одређена од стране пројектанта. Поглавље 3.4. - Приказ врсте и

количине очекиваних отпадних материја и емисија које су резултат редовног рада је допуњено прорачуном димњака, моделовањем и оценом висине димњака, у складу са примедбом. Оригинални прорачуни су дати у прилогу измењене и допуњене студије (ПРИЛОГ 1).

3. На примедбу да у поглављу 3.5., није јасно како нема третмана отпада, када је у питању реконструкција и котларнице и топловода, тако да је настајање веома великих количина грађевинског, опасног и других токова отпада неминовно. Одговорено је да је у поглављу 3.5. - Приказ технологије третирања свих врста отпадних материја наведено да реконструкцијом није предвиђен третман отпадних материја. У пројекту архитектуре је наведено да "Планирани обухват грађевинских радова не излази из оквира постојећег габарита објекта, који је у катастру заведен као Објекат под редним бројем 2, са укупно 6.508 m². Предмет реконструкције је обухват смештен у западном делу објекта, површине 3.180,76m²". Постојећи топловод се не уклања. Обзиром да је постојећа мостовска конструкција оптерећена постојећим цевоводима, а због проласка кроз више парцела које су у туђем власништву са правом коришћења постојеће трасе, планирано је да се дуж исте трасе постави нова мостовска конструкција, независна од постојеће, за ношење нове цевне мреже. Обавеза је извођача радова да планиране активности спроводи у складу са Законом о управљању отпадом, обзиром да Министарство животне средине одређује извођача радова, а не Носилац пројекта.

4. На примедбу да потребно у поглављу 6., приказати садашњу емисију из постојеће топлане, прорачун и очекиване емисије после реконструкције, прорачун концентрација загађујућих компонената у ваздуху после реконструкције, на основу чега би се проверио утицај постројења после реконструкције, израчуната висина димњака и сл. Одговорено је да је поглавље 3.6. - Приказ утицаја на животну средину изабраног и других разматраних технолошких решења допуњено у складу са примедбом. Прорачуни су дати у оквиру одговора на претходно дате примедбе. Извештај о мерењу емисије загађујућих материја број 2022-496-Л од 24.03.2022 . године, "МД Пројект Институт" доо, је дат у прилогу измењене и допуњене студије (ПРИЛОГ 2).

5. На примедбу да у овом поглављу нема квантитативних података ни о емисији гасова са ефектом стаклене баште и утицаја на климатске промене, отпаду и отпадним водама. Одговорено је да с обзиром да је реконструкцијом предвиђена котларница на природни гас, чиме престаје са радом постојећа котларница на угаљ, емисије NO_x и CO ће бити у оквирима ГВ емисије дефинисаних националном регулативом (која је усаглашена са препорукама/директивама ЕУ). Прорачуни емисије загађујућих материја новопроектваног котловског постројења су дати у претходним одговорима. У односу на емисије GHG гасова (нарочито у погледу CO₂) из емитера котларнице на угаљ, из новопроектване котларнице на природни гас, очекује се смањење од око 50 %. Припрема напојне воде за котлове се не врши употребом хемикалија (класични поступак), већ пропуштањем воде из градске водоводне мреже кроз јоноизмењивачке колоне. Очекиване технолошке отпадне воде које настају у процесу регенерације јоноизмењивачких колона нису континуалног типа и испуштају се периодично у градску канализациону мрежу. За регенерацију јоноизмењивачких колона користи се (5 – 10 %) водени раствор кухињске соли. Поглавље 3.6. - Приказ утицаја на животну средину изабраног и других разматраних технолошких решења је допуњено у складу са примедбом.

6. Коментар - Тек по сагледавању претходних коментара могу се даље проценити мере заштите и потребан систем праћења

7. На примедбу да је потребно графичку документацију преправити на начин да се виде ознаке, коте детаљи и текст те је допунити са вертикалним пресецима и изгледима. Одговорено је да је графичка документација допуњена у складу са примедбом и дата у прилогу измењене и допуњене студије (ПРИЛОГ 3).

8. На примедбу да је потребно извршити анализу утицаја на животну средину при коришћењу лож уља као горива.

Одговорено је да лож уље (уље за ложење – гасно уље екстра лако EVRO EL) није предвиђено као основни енергент, већ за случај привременог застоја у снабдевању природним гасом из градске гасоводне мреже (нпр. кварови на мрежи, реконструкција и сл.). Капацитет резервоара за лож уље је 500 m³. Планирани утрошак овог енергента, на годишњем нивоу је око 700 t (рачунски прорачун за планирану инсталисану снагу). 3.3. Приказ врсте и количине потребне енергије и енергената, воде, сировина, потребног материјала за изградњу је допуњено у складу са примедбом.

9. На примедбу да је потребно дати осврт на стање загађујућих материја у ваздуху и нивоа буке када се укључи у рад реконструисана котларница. Одговорено је да су прорачуни емисије загађујућих материја новопроектваног котловског постројења дати у претходним одговорима. Од опреме која је извор буке у новопроектваној котларници од значаја су вентилатори који су инсталирани унутар објекта. Носиоцу пројекта је дата обавеза мерења буке у редовном раду, у складу са законском регулативом

10. На примедбу да је потребно цртеже са распоредом опреме, који су дати у студији, изменити цртежима са распоредом опреме на којима се јасно виде називи поједине опреме. Одговорено је да је графичка документација допуњена у складу са примедбом и дата у прилогу измењене и допуњене студије (ПРИЛОГ 3).

11. На примедбу да је потребно Студију допунити подацима о вентилацији унутар котларнице и у складу са тим прописати одговарајуће мере. Одговорено је да је простор зоне где је предвиђена уградња гасних котлова предвиђена као зона са природном вентилацијом.

12. На примедбу да је потребно у мерама прописати обавезу постављања детектора гаса у котларницу, или написати да је пројектом предвиђена уградња детектора (што је описано у поглављу 7.0. на стр. 63). Одговорено је да је поглавље 8.2. - Мере које ће се предузети у случају удеса допуњено у складу са примедбом.

13. На примедбу да је потребно у поглављу 8.1. у делу „Мере за заштиту ваздуха дефинишу се у складу са следећим законским актима“, изменити трећу цртицу, па уместо „Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС“ бр. 111/2015) написати „Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гл. РС“, бр. 6/2016 и 67/2021). Одговорено је да је поглавље 8.1. - Мере које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима и роковима за њихово спровођење, допуњено у складу са примедбом.

14. На примедбу да је потребно, где год се помиње „Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гл. РС“, бр. 6/2016), изменити и ставити „Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гл. РС“, бр. 6/2016 и 67/2021). Одговорено је да је текст студије измењен и допуњен у складу са примедбом.

15. На примедбу да је потребно, у поглављу 9.2., додати обавезу Носиоца пројекта да у току пробног рада, пре добијања употребне дозволе, изврши гаранцијско мерење емисије загађујућих материја у ваздух на емитерима и да, уколико резултати мерења покажу да концентрације загађујућих материја прелазе прописане вредности, предузме потребна подешавања опреме и процеса сагоревања и друге потребне радње до добијања прописаних вредности емисије. Одговорено је да је поглавље 9.2. - Параметри на основу којих се могу утврдити штетни утицаји на животну средину допуњено у складу са примедбом

16. На примедбу да је потребно табелу у Поглављу 9.3. допунити граничним вредностима за параметре животне средине који се прате. Одговорено је да је поглавље 9.3. - Места, начин и учесталост мерења утврђених параметара допуњено у складу са примедбом.

Увидом у достављену дорађену Студију (ревизија 1) и увидом у одговоре на примедбе може се закључити да обрађивач Студије није у потпуности одговорио на све примедбе и сугестије које су дате на прву верзију студије. На другом састанку Техничке комисије, који је одржан 10.06.2022. године, предложено је да је Студију потребно дорадити јер постоје одређена питања и коментари (из дописа од 10.03.2022. године) на које нису дати јасни одговори. Дописом овог органа од 13.06.2022. године, носиоцу пројекта су достављене примедбе/коментари и наложена је измена и допуна предметне Студије, односно потребно је доставити појашњења и одговоре на ставове Техничке комисије. На достављене примедбе/коментаре су одговорили следеће:

На примедбу да у достављеној дорађеној Студији као и у коментарима и одговорима на мишљење техничке комисије, одговори на кључна питања и даље не постоје, посебно када је у питању одређивање висине димњака, тј. не схватање да чак и мања емисија може бити неодговарајућа за квалитет ваздуха у садашњем тренутку на датој локацији. Такође, одговор који се односи на третман отпада није задовољавајући, с обзиром да границе пројекта нису границе студије. Отпад настао реконструкцијом мора бити третиран у складу са прописима и тај поступак мора бити дефинисан мерама заштите и мониторинга. Није дат одговор на утицај загађујућих материја на околину приликом сагоревања лож уља као помоћног горива. Одговорено је да су емисија продуката сагоревања и висине димњака на новој инсталираној опреми одређени у складу са прорачуном одговорног пројектанта Архитектонско-грађевински институт доо, Свеска 6, Пројекат машинских инсталација ЕМ 0910/21-6, новембар 2021. Наведени прорачуни су дати у Прилогу 1 на CD-ROM диску. Преласком на природни гас, свакако ће се смањити ниво укупног аерозагађења који је у овом тренутку присутан у граду. Носилац пројекта поступа са отпадом у складу са Планом управљања отпадом и Законом о управљању отпадом. У конкретном случају, у простору намењеном за нову опрему је извршена демонтажа постојећих инсталација, не излазећи из габаита објекта и без значајних грађевинских захвата унутар објекта. Предметни пројекат финансира и спроводи Министарство заштите животне средине, док је Носилац пројекта само корисник инвестиције. У складу са тим, у прилогу дописа је скенирана прва страна Уговора (на 223 стране) између Министарств и извођача радова. У студији јесте наведено Екстра лако лож-уље EVRO EL као помоћни/алтернативни енергент. Међутим, суштина је да је тај енергент предвиђен као "хаваријски", односно у случају интервенција на гасној мрежи од стране испоручиоца гаса. Потребно је напоменути да је вршно оптерећење котларнице у сезони грејања, док у осталом периоду године ради са минималним

капацитетом или по потреби. На основу наведеног, утицај загађујућих материја на околину приликом сагоревања EVRO EL енергента се може сматрати минорним.

На основу прегледане Студије и достављених појашњења и одговора на ставове Техничке комисије, закључено је да се Студија може прихватити, па је Техничка комисија, на трећем састанку, који је одржан 12.07.2022. године, дала предлог да се изда сагласност на предметну Студију. Закључено је да предметна Студија о процени утицаја на животну средину, након извршене дораде/допуне, садржи све неопходне податке и документацију на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току извођења пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта.

На основу наведеног, решено је као у диспозитиву.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Ово Решење је коначно у управном поступку. Против истог није допуштена жалба, али носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду Београд, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Александар Дујановић

Доставити:

- Носиоцу пројекта - „ЕНЕРГЕТИКА“ Д.О.О.,
Првослава Раковића 4а, 34 000 Крагујевац
- Сектору за надзор и предострожност у животној средини;
- Архиви.